

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára **10 kr.**

Megjelen minden **kedden és pénteken.**

Egyes szám ára **10 kr.**

Pótvalasztási tanulságok.

Szóljunk még egyszer az ó-be-
 csei követvalasztásról és von-
 junk le belőle s annak körül-
 ményéből némely tanulságos
 következtetéseket.

Először megjegyezni való-
 nak vélem azt, hogy teljesült,
 amit — nem éppen valami próféta-
 i lélekkel, csak a viszonyok kellő mérlegeléséből kifolyólag — megjósoltam, hogy t. i. Popovits Vazul-
 nak kell a képviselőnek lenni, mert más ez idő
 szerint nem lehet. Ebből az a tanulság, hogy
 okos emberek voltak azok, kik ezt szem előtt
 tartva, magokat mérsékelni tudták és sem sze-
 mélyes indulat, sem többé-kevésbé eltérő politikai
 nézetáramlat, vagy talán vélt sérelem miatt a
 nagyhangú ellenzékhez nem csatlakoztak; mert a
 hiába való erőlködés oda sorozza az embert az
 Ezópus békája osztályába, mely felpukkadt, mi-
 kor akkorára akarja felfújni magát mint a mel-
 lette levő ökör. (Ovást teszek a malícia ellen,
 mely a hasonlítás második állatját egyébként
 akarná valakire illeszteni, mint annak nagysága
 tekintetéből. Különben kiki tudja, hogy az egyéb-
 nemű tulajdonok e részben mely oldalon talál-
 nak több alapponst a hasonlításra.)

Továbbá alkalmas volt ezen izgalmas vá-
 lasztás az emberi szív nyomorúságának megismer-
 rése. Emberek, kiket életviszonyaik, jóvoltuk,
 tapasztalt jóság, igénybe vett barátság, sokszor
 kikért támogatás, bajokból kimentés, akként kö-
 tnek egyes kiválóbb egyénekhez, hogy ezeknek
 pusztá nyilvánított elhatározása felhívó biztatás
 nélkül is elegendő lehetne amazok elhatározására,
 mondom, a jelzett emberek a jelen esetben megkö-
 tötték magukat s félretéve minden respektust,
 vagy az ellenzékhez csatlakoztak, vagy fejüket
 le vágva, megköttették magukat, s büszke merev-
 séggel álltak félre, bebizonyítva nem azt, hogy
 mily nagy fontossággal bír az ő elhatározásuk,
 hanem azt, hogy náluk nélkül is meglehet a kép-
 viselő választás, és így szerénytelen s illő tekin-
 teteket nem ismerő viseletük szánó mosolyt szer-
 ztek számukra jutalmul; s némelyek talán meg is
 bánják, hogy jóakaróik iránt akkor nem tudtak
 némi figyelmet tanusítani, a mikor erre szép al-
 kalom kínálkozott; hanem nyomorult népszerűségi-
 hajlászattól inkább csatlakoztak oly vezérférfiak
 pártjához, minők itt a függetlenségiakat kavarták,
 minsem azokéhoz kikhez őket társadalmi helyze-
 tük feltehető műveltségük vagy tisztességi tekin-
 tetek kapcsolják. Ellenben viszont emberek, kikre
 tévedésből, vagy mások roszakarató jellemzése
 folytán kevésbé bátoroktunk támaszkodni, több
 embereknél bizonyultak ugyanevett kedvenceink-
 nél és kegyeltjeinknél. Tehát vide: cui fidas!
 Minden szél tisztítja a levegőt, minden kissé ked-
 vetlen, bajos állapot ismerni tanítja embereinket,
 vagyis minden kedvezőtlennek látszó helyzetünk
 szele elfújja mellőlünk azon könnyű jó embereinket,
 kiknek csak külsején mutatkozott az irántunk
 való jó indulat, belsejük pedig üres volt ettől.
 Jó embereink tehát, mikor azoknak kéne lenniük,
 nem oly jók, mint kedvező viszonyaink közt vél-
 jük s viszont azok, kik iránt olykor elfogultak
 voltunk, jobbak vélt jó embereinknél. Emberis-
 meretre tanítanak a viszontagságok.

Hatósági személyek is következtetést vonhat-
 nak e választás körülményéből. Hogy fő dolog
 az igazságosság! Messze tekintő céltatok ne von-
 ják el szemük tekintetét az előttük fekvő igaz-
 ságtól; mert az igazságosság csak pillanatra ke-
 serít, csakhamar megnyugtát, az igazságot mel-
 lőző opportunitas keserű csalódásra vezet, s akik-
 nek valamely messze tekintő célzattól igazat ad-
 tunk, noha nem volt igazuk, — annak idején,
 mikor a vélt szolgálatra számítanánk, nemcsak
 velünk nincsenek, hanem vezéreik lesznek az el-
 lenünk töröknek. A felháborított kedélyek izgal-
 mának teljes elhárítása — csak akkor lehet

irányadó, ha a kedélyek jog és az igazság vagy
 méltányosság szerint háborognak.

Jellemző *népünk* nézve, hogy bennök az
 ellenszenv és gyűlölet bárki által felébreszthető
 azok irányában, kik iránt tisztelettel, engedelmessé-
 ggel tartoznak úgy kötelességük, mint saját jó-
 voltuk szempontjából. Néhány kétes egzisztenciájú
 kortes még a jobb lelkű polgár embert is gyűlö-
 letes kifakadásokra, ellenszegülésre bírja azok
 iránt; kikkel szemben hunyázkodva áll, részint
 iránta való természetes viszonyának, részint ama-
 zok szellemfelsőbbsége súlyától nyomtatva. Ugy
 voltunk most is, mint 1848-ban; ugy gondolkoz-
 tak az emberek, mint akkor Sükei Károly, az a
dadogó, különben tehetséges fiatal poéta, kiről Jó-
 kai említi visszaemlékezéseiben, hogy egy alkalm-
 lammal, mikor a fiatalság okosabb része bizo-
 nyos gyűléseken a legtekintélyesebb hazafiak
 nézetére figyelmeztette a heveskedőket, Sükei
 erre ezt a megjegyzést tette: „Ba-ba-ba-rátim!
 Mo-mo-most olyan időt élünk, mi-mi-mikor ne-
 nem ke-ke-kell az okos emberekre hallgatnunk!”
 Utólag azonban kitűnt, hogy mégis jobb lett
 volna azokra hallgatni. Az egész erőlködés szült
 ugyan sok zavart, sok ostoba beszédet, alattomos
 pszichológust és szült egy kis költséges — bu-
 kást! Az okos „urak már a fáklyákat is meg-
 szereztek”, azonban Kisbári uram már hat óra
 tájban elment a fáklyaszene savanyu szőljeje elől
 Komjáthy Béla ural együtt. Mondják, hogy a
 kárba vesztett fáklyákat fele áron kínálták a győz-
 tes pártnak, de ez meglegedett a mandatum át-
 nyújtásával s nem csinált semmi óvációt.

Igaz a! Komjáthy Béla ur! Ez valóban
 kedves ember amúgy a magánéletben. Gondolja
 csak az ember! ez a Kisbári párt annyira meg-
 volt szorulva auzlagba való emberek dolgában,
 hogy *Budapestről* hoztak bizalmi férfiakat a vá-
 lasztáshoz. Egyik Komjáthy ur, másik Melha ur
 volt. De biz a nem használt. Komjáthy ur meg-
 kísértette ugyan az elnök nyakára ülést, fel-
 szólt holmi kákán-csomókereső szándékkal s
 ugyanezért kevésbé illedelmesen, de az elnök
 csakhamar torkába akasztotta a szót, s aztán
 Komjáthy ur ismét felöltötte szeretetre méltó ma-
 gánéleti alakját. És így a budapesti országos
 férfiak lecsábítása sem szerethetett tekintélyt
 azon pártnak, mely a tekintély egyéb alapjainak
 híjával volt.

Igen nevezetes a függetlenségi pártnak a
 szerbek körül való forgolódása. Velünk szemben
 azt használták gyűlöletszító okul, hogy a jelölt
 szerb eredetű, noha mindenki tudja, mily jó ér-
 zelmű magyar hazafi. De hiába az „okos urak”
 nem tudnak különbséget tenni a szerb eredet,
 nemzetiség és a magyar-ellenes szerb nemzeti
 érzület közt. Minden szerb kedves testvérünk,
 míg hazánk integritását tiszteletben tartja, míg
 törvényellenes előnyöket nem követel velünk szem-
 ben s csak akkor lehet ellene alapos kifogásunk,
 ha alkotmányunkkal ellenkező, vagy a mi joga-
 inkat és igazságos, vagy méltányos igényeinket
 sértő eszmékkel, követelésekkel, törekvésekkel
 áll ellenünkbe. Azért ostalan és jogtalan volt a
 kifogás jelöltünkkel szemben. De a szerb jelleggel
 üzőtt kortesfogást ők maguk is rítul kompromit-
 álták, mert maguk is törték magukat a szerb
 testvérekkel való komázásban, és *bámulatos!* sze-
 reztek is vagy 120 szerb szavazatot. És ezzel né-
 mileg helyre van ütve a magyarság becsülete a
 kormány és a hatóság előtt, mert ime a szerbek
 vezetői sem tartották össze teljesen népüket; ha
 ők jobban viselték volna magokat a szerb eredetű
 kormányparti jelölt iránt, Popovits nagyon
 fényesen győzedelmeskedett volna. De így a kor-
 mánypartot sem elégitette ki buzgóságuk, a Kiss-
 pártot sem; legalább egy igen tekintélyes füg-
 getlenségi ur (nem ide való, mert ilyen nem volt
 köztük) azt a megjegyzést tette, hogy a szerbek
 mégis csak megcsalták Kisbárit! Jól tették! Ők
 is meg akarták csinálni ezeket!

Es most fátyolt a lefolyt izgalma! Em-
 berek vagyunk, tévedünk sokszor, egyikünk is,
 másikunk is; nemcsak magunk tévedünk, mások

is tévutra vezetnek; legalább indulatunk csilla-
 podtával tegyük tul magunkat az alacsony lekü-
 ségen és térjünk vissza azon kölcsönös ember-
 szerethez, mely nélkül a régi bölcs mondása
 szerint: „Farkas az ember embertársához, nem
 ember!”
 Virgil.

A népiskolai értesítő.

Hogy a népiskolai értesítő minden oldalról, ahogy
 ezt előbbi cikkemben kimutattam, megfelelően, kell hogy
 tanulságos legyen, a nép szunyadó értelmét felébresztő,
 adatokban teljesen kimerítő, okot és okozatot feltüntető,
 a tanítói testület tekintélyét előmozdító. Hasson a nép
 erkölcsi érzetere, fejlessze annak jogérzetét és végre az
 igazgató — aki a felekezeti népiskoláknál rendesen a
 község lelkésze — és a tanítótestület között hivatási és
 összetartóssági kapesot képezzen.

A ponyvairódalom elárasztja a népet rémes histó-
 riákkal, felcíomázva mindenféle botor hazugságokkal,
 betyárdicsőítő költeményekkel, melyeket faragatlan és
 éretlen fickók gyártanak és így a nép erkölcsét megmé-
 telyezik.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter, a népneve-
 lési egyetlek, egyes kiváló tanférfiak, mint pl. az oravicei
 polgári isk. igazgatója, Bánfi János, vagy pedig tudós és
 lelkes Jézus-társasági atya Tóth Mike Kalocsán, és szá-
 mosak iparkodnak ezen, a maga nemében páratlan er-
 kölesrontó irodalmi termékeket, saját, a nép erkölcsét
 nemeseítő kiadványokkal ellensúlyozni; de ez egy csőpp
 a tengerben. Össze kell járnunk egy egész községet, míg
 ezek közül egy fűzetet találunk, holott a fentebbiekből
 minden házban elég van. A népiskolai értesítőben legyen
 tehát a nép értelméhez mért értekezéses alkal-
 milag választott themáról, melynek megválasztása a kö-
 rülményektől függ és azon cél iránt való tekintettel,
 melyet ezzel elérni akarunk. Legyen ez érdekes és vonzó,
 hogy a nép örömmel olvashassa, és miután a nép sem-
 minemű irodalmi termékekre nem vágyódik, iparkodjék
 mindig az író lassan felébreszteni a néphez az őt illető
 irodalmi termékek utáni vágyat. Így fogjuk nevelni a
 népet és így leszünk azután a szó szoros értelmében nép-
 tanítókká. Miután a köznépek a házánál imádságos
 könyvén vagy biblián kívül semminemű könyve nincs,
 olykor-olykor elővenné az értesítőt és betűgöngyöl
 benne s így megfogamzik majd lassan az eszme és tény, hogy
 ezáltal a népet magasabb értelmi niveaujára emeljük.

A miniszteri és püspökkari tantervek megszabják a
 tanítónak a feldolgozandó tananyag maximumát és mint-
 egy eszményt állítanak fel, melyet elérni minden tanító-
 nak főtörkövése. Vajmi kevés iskola képes ezen tananya-
 got egész terjedelmében feldolgozni, úgy, hogy a tanulók
 benne teljesen otthonosak legyenek. Nem feladatunk most
 kifürkészni annak okait. Nagyon sok oka lehet; ilyenek:
 a kellő tanszerek hiánya, a rendetlen iskolába járás, a
 helytelen kezelési mód stb. A népiskolai értesítőben kell
 elősorolni a bevezetett tananyagot, hadd lássuk, mennyi-
 ben közelítette meg az illető osztálytanító a miniszteri,
 illetve a püspökkari tantervet (amelyik ugyanis csak az
 előbbi alapján készült.) Hadd lássuk a különbözetet az
 előirt tanterv és a feldolgozott tananyag közt. Az érte-
 sítőben kell indokolni a tananyag be nem végezhetősé-
 gét, hogy pótolhatnák a hiányokat azon hatóságok, aki-
 ket illet. Akarom binni, hogy az értelmességi elem, amely
 azonban laikus, a paedagogiai tudomány iránt ezáltal
 érdeklődni fog és kissé mélyebben tanulmányozzák az isko-
 lai ügyet, kiváltképen azok, akik mint iskolazéki tagok hi-
 vatva vannak a népiskola értelmi fejlődésén működni.
 Hozzáteszem még, hogy a bevezetett tananyag módszerét
 is lehetne egy néhány szóval ismertetni, de az már csak-
 ugyan a körülményektől függ, amennyiben először is min-
 den tantárgy módszere ugyanis meg van állapítva, tehát ez
 csak akkor volna helyén, ha valaki annak könnyebb
 kivételét alkalmazná, de másodsor ezen szakszerű érte-
 kezés a laikusokat nem érdekli, miután azonban a nép
 számára akarunk írni, tehát ez attól függ, mily értelmi
 fokon áll az illető község lakossága.

Ha a tananyagot így felsoroljuk, kettős célt érünk
 el: először a nép meggyőződhet a farszító végzett mun-
 kánkról, másodsor pedig mindenféle tanhatóság meggyő-
 ződik a tanoda beléletéről és ennek alapján a szükséges
 intézkedéseket megteheti.

Továbbá legyen az értesítő az adatokban
 kimerítő. Ki kell mutatni ugyanis, hány fél napot
 mulasztott minden osztály nevendéke egyenként, hányat
 összesen és mennyi félnap mulasztás esik átlag minden
 gyermekre? Ki kell mutatni, hogy hányszor adatott be
 egyik vagy másik tanuló szülője a községi bírónak in-
 tézkedés végett? Melyik tanuló szülői lettek megbüntetve,
 az így begyűlt összeg hová fordítottat? Kik voltak fel-
 mentve a tanoda látogatásától és mik voltak ennek az
 okai? Mikor iratkozott be a tanuló az iskolába? Várme-
 gyünkben általánosan a szorgalmi idő szeptember elején
 kezdődik, de a tanulóknak csak egy tizedrésze jelenik
 meg. A tanítók a hó végén a még nem jelentkezettek
 jegyzékét behajtás végett beadják, azonban nem tudok
 esetet, hogy ezek szülői meg lettek volna büntetve, vagy
 pedig, hogy ezen büntetésnek, ha a figyelmeztetés bün-
 tetésnek nevezhető, jövőre nézve kiható ereje lett volna.

Ezen adatok pedig igen fontosak, de miután ezen esetek minden községben belül történnek és a felsőbb hatóság ilyenekkel nem terhelhetik, tehát nem is bír kellő intézkedéseket megtenni arra nézve, hogy jövőben oly eseteket, melyek a tanügyi rendes előmenetelt rendkívül megnehezítik, meggátolni lehessen. Csak így lehet elérni azon célt, melyet a tanhatóság egész erővel elérni törekszik, i. az általános tankötelezettség végrehajtásának megközelítését, ha az adatok minden szétviteltől mentek lesznek és teljesen igazsághűek. Ha a tanhatóságnak kezében lesz így az évenkénti kimutatás, nem lesz nehéz meggyőződni ezen adatok hitelességéről.

Tény az, hogy a néptanító, a ki kötelességének a hivatal és társadalom iránt teljesen megfelel, a kinek magaviselete teljesen korrekt, tartása nyugodt, a ki valóban szakképzett és a tudományos műveltsége gyarapításán egész erővel törekszik, tekintélynek örvend, de hasonlíthatatlan mértékben nagyobbak a városban, mint falun. Itt hiába keresed a tanító tekintélyt. Ez pedig nem egy községre vonatkozik. Akármely ezen themával foglalkozó lapot veszesz kezdébe, a helyzet jellemzését ezen szakva találd kifejezve: „A köznéptől gyűlölte, az intelligens (?) emberektől lenézve.” Hogy a városokban a tanító nagyobb tiszteletnek és tekintélynek örvend, ha arra maga is méltó, a többi közt onnan van, hogy ott az ismereteket megbecsülik. A tanító hivatal iránt való illendő tisztelet megkövetelése, képezi a folytonos belső harcot a tanítóban, mert minden tanító tisztában van azzal, hogy valamint a községi bírónak szüksége van a hivatalához egy nagy adag tekintélyre, úgy szüksége van a tanítónak is tiszteletre, ha nevelni és tanítani akar és hogy a nevelésének és tanításának állandó sikere legyen. Eddig azonban vajmi kevés történt a tanító tekintély emelése szempontjából és pedig a társadalom nagy kárára. Világos, aki tanítóját tisztelte, megtisztelti később az egyházi és világi elöljárókat. Miután tehát a köznéptől az ismeretek megbecsülése nem indok a tanító iránt való szükséges tisztelet megadására, miután továbbá ezen tiszteletből kifolyó tekintélyre oly szüksége van, mint egy falat kenyérre és melynek legkorrektebb magaviselete és kötelemi szigorú teljesítése mellett sem örvendhet: ezen cél elérésére hathatós eszköz a népközi értesítő, már azon okból is, hogy mindenkinek meggyőződni lesz alkalma arról, hogy a tanítótestület minden egyes tagja mily tanulmányokat végzett, melyek alapján őt az oklevélre érdemesítették; továbbá arról is, hogy ő a tanügyi törvény végrehajtásánál szükséges eszköz és a nép kegyétől függetlenül leleplezheti az akadályokat, mert ezt kötelessége is megtenni, melyek a tanügyi haladását gátolják. Meggyőződésem, hogy ha ily szellemben szerkesztjük az értesítőt, az hatalmas faktort fog ezen tekintetben képezni.

Melyek voltak a nevezetesebb iskolászói határozatok? Hányiszor tartott a tanító testület az igazgató elnöklété alatt tanítói értekezletet? Melyek voltak a fontosabb értekezési tárgyak, a paedagogiai, tudományos vagy pedig a tanodai fejelem tárgyában. Ha ezeket is ki kellene mutatni, lehetetlennek tartom, hogy így a tanoda és általában véve a megyei tanügyi kiszámíthatatlan előnyére ne fejlődjék legbensőbb tiszteletteljes viszony a tanítótestület és az igazgató-lelkész közt.

Miklósi Pál.

Hirek.

Nyilatkozat. Alulírott, mint a hegyesi csata-emlék nagybizottságának elnöke, e tisztségről, a rendező bizottság által a részemről kibocsátott, és a f. 1887. évi július 17-én megtartandó leleplezési ünnepélyre szóló meghívásokra vonatkozólag tett észrevételek okából, lemondván, vegye a hazaifasán meghívott közönség ebbeli lemondásomat, szíves tudomásul. Zombor, 1887. évi július 13-án. Ujvechik Zakár.

A szabadkai ev. ref. egyházban szeptember 28-án lesz a lelkészválasztás.

Választások. Bajsára Pálty Antal paeséri segédjegyző, Rigycán Berecz Dezső topolyai segédjegyző egyhangulag községi aljegyzőkbe megválasztottak.

Pályázat van hirdetve a szabadkai városi főgymnasiumnál magyar és német nyelvészeti helyettes tanári állomásra.

Névjegyzéke a zomborvidéki rabsegély-egylet tagjainak. I. Alapító tagok: Dobák Béla, dr. Dekker Gyula, Fejér Gyula, Fernbach József Zombor, Fernbach Antal Apatin, Jusits Lajos Hódáságh, Koczár Zsigmond Zombor, Korbay Károly, Lederer Gusztáv Kula, dr. Milassevits Sándor Zombor, Mezey Zsigmond Kula, Mihályi János, dr. Molnár István Lajos, Sándor Béla, Simits Ernő, Széchenyi József, Városvy Károly, Zombori takarékpénztár, Zombori I. önségélyző szövetség Zombor. II. Rendes tagok: Ambrasits György Zombor, Antunovits József, Boldizsár Pál Apatin, Bosnyák János Bezdán, Bittermann Nándor, Bieber József, Birvolszky Zákó Maja, Barjaktár Miklós, Barthal József, dr. Bruck Armin, Bielicky Kálmán Zombor, Barakovits Kálmán, Boskó Rezső, Besseney Kálmán, Banyasz Szilárd Kula, Bikár Simon, Bikár Pál, Buday Gergely, Buday József, Csihás Benő, dr. Czvetkovits Péter, Czervenkovits Sándor Zombor, Czrnyaszky Sándor Kula, Czedler János Zombor, Dömötör Hugó, Dózsa Himér Apatin, Dekker Pál, Dobák Berta, Deogáró Zsiga, dr. Drakulits Pál, Dekker-Ivánkovits Anna, Dalnay Béla Zombor, Diener János Kula, Dömötör Pál, Dalnay Kálmán, Dalnay József, Esztergamy Károly, Erenits Bogolyub, Falcione Nándor, Fábian Mihály Zombor, dr. Fleckenstein Ferenc Bezdán, Felczides Lajos Kula, Falcione Gusztáv, dr. Gertinger Pál, dr. Grünert Samu, Gyorgyovanszky György, Grosschmid Gábor, Hoffmann Frigyes, Halm Ervin, Hauke Inre, Hettesheimer Henrik Zombor, dr. Hofbauer Miklós Hódáságh, dr. Havel József Zombor, Jusits Antal Apatin, Jánosy Mihály Máté, Jadszók Árpád, Joanovits Döme, Jerkovits Antal, Ivanits Kálmán, Kupuszarevits Lyubomir Zombor, Komjáthy Tihámér Apatin, Kikindai Aladár, Kohut Henrik, Készmárky Béla, Karácson Gyula, Kósa János, Kiss István Zombor, Kriszhaber Mór Kula, dr. Kronits István Zombor, dr. Kék Lajos Apatin, Kozma László Zombor, dr. Lang József, Lánckor Antal Apatin, dr. Lovász Márton, Lippert Ferenc Zombor, Löw Jenő Kula, dr. Liely József Apatin, Maximovits Szilárd, dr. Margalis Ede, Mihajlovits Kornél, Mrakovits György, Millassevits-Zákó Szandi, Molnár Károly Zombor, dr. Matin Ödön Kula, dr. Molnár Gyula, Nicolits György, Nagy József Zombor, Oppenländer Gyula Apatin, Popo-

vits István, Poppovits Dusan, Putnik Rezső, Pribil Ernő, Paul Kálmán, dr. Pávovits Jenő Zombor, Papp Sándor Kula, dr. Pilaszánovits Mátvás, Poeskay Sándor Zombor, Ribiczey Béla Apatin, Rombay Dezső Zombor, dr. Récei Ede Kula, Radány Péter Zombor, Ritter Ágost Kula, Reitter Nándor, Raichl János, Raits Lyubomir, Raisz Lajos, Schaffner József, Sándor Béláné Zombor, dr. Schmausz Antal Apatin, Szigriszt Gyula, Schlagerter Gyula, Szlavy Elemér, Szemző Károly Zombor, dr. Schneider Károly, Szojkovits György, dr. Steiner Lajos, Szakács Sándor Kula, Szilágyi Mór, Szauer Ferenc, Széchenyi Józsefné Zombor, Scultéty Ede Hódáságh, Stvrtetzky Ferenc, Szabó Ferenc Zombor, Tessényi Albert Apatin, Trischler Ferenc, Thurszky Jenő, Thurszky Zsiga Zombor, Tápay Lajos Kula, Thurszky J. Gyula Hódáságh, Tárcazi Mór, Ullrich Vince, Vukicsévits Péter Zombor, dr. Weidmann Vilmos, Weigang János Apatin, ifj. Vojnits Pista, Városvy Tivadar, Vagner Vilmos, Vécsi Károly, Weindl József, Wagemann Simon, Zottományi Sándor Zombor, Zsuffa Károly Kula.

Egy érettségi vizsgát tett s egy évig községjegyzői irodában működött fiatal ember községi jegyző mellé alkalmazást keres. Felvilágosítással szolgál ezen lap kiadóhivatala.

Harkányon a mai napig a fürdő vendégek száma 1058, az átutazó vendégeké 3740 személy.

A postahivatalok székhelyén kívül lakó magánfelek által fizetendő fiókdijak tárgyában a közmunka- és közlekedésiügyi miniszter legújabb keltű rendeletével a következő intézkedéseket léptette életbe: A kir. postahivatalok a székhelyükön kívül lakó magánfelek címére érkezett postaküldeményeket és az „Ertesítvény”-eket kötelesek az illető község részére nyitott díjmentes fiókba elhelyezni s azokat a jelentkezőknek vagy a községi küldőnek díjmentesen kiszolgáltatni, csakis a kocsipostai küldeményekért levén megengedve a szabályszerű értesítési díj szedése. Ha azonban a kézbesítő kerületben lakó magánfél saját megbízottja által záros tászkában, melynek egyik kulcsa a postahivatal őrizetében marad, kívánja küldeményeit elvitetni, az elküldendőket pedig ugyanily módon feladni: a postahivatalok az illető magánféltől a szabályszerű fiókdi szedésére (havonként 50 kr.) jogosítva vannak, kötelesek azonban az ily felek részére külön fiókot nyitni, és abba a részükre, valamint a háznapok címére érkezett leveleket, hírlapokat stb., nemkülönben az elismervény ellen kézbesítendő küldeményekről, az „Ertesítvény”-eket elhelyezni. Többen szövegkeze is tarthatnak egy közös tászkát, mely esetben az egyszerű fiókdiakat közösen fizetik. A fél által beszerzendő záros tászkát mindig a küldőnek jelenlétében kell kinyitni, s abból a bennelevő leveleket kivenni és ugyancsak annak jelenlétében kell abba az érkezettek is elhelyezni. A küldőnek mindig jól bezárva átadandó tászkába tehető még azon ajánlott és pénzes levelek stb., és amennyire lehetséges azon kisebb terjedelmű kocsipostai küldemények is, melyekről a címzett által keltetett aláírt „Ertesítvények” a postahivatalhoz visszakerültek s melyekért a szállítási díj, esetleg az utánvételi összeg meg lett fizetve. A kincstári postahivatalok az ily magánfelekkel szemben hasonló módon járnak el és ezektől épp úgy, mint a székhelyükön lakóktól, a szabályszerű fiók-díjakat havonként is elfogadják.

Arverések. Bulyevits Novák ó-szivi lakós 1379 frta b. ingatl. szept. 6. Zombor. — Schmausz Ferenc 3360 frta b. ing. okt. 3. Zombor.

Sport Zentán. Benedek Gyula, ismert vívómester, a nyarat Zentán tölti, hova a fiatalos osztatlan lelkesedése hívta meg. Már eddig is több, mint negyvenen részesülnek a kitűnő vívómester tanításában. Jövő hónapban nagy versenyt rendez az ottani atletikai klub, melyben az ország elsőrendű sportsmanjei fognak részt venni. Veres Lajos, Swanda, Kossa már megígérték, hogy eljönnek. A sportnak majdnem minden nemében lesznek versenyesek. Az erre vonatkozó felhívásokat a klub elnöksége legközelebb közrebocsátja.

Meglopták. Kellemetlen meglepetés érte Epstein Manó német-palánkai lakost, ki a Ferdinand Max hajón ment a fővárosba. Csak a kiszállásnál vette észre, hogy 195 frt tartalmazó pénztárcája eltűnt. Azt hiszi, hogy Palánka és Baja közt lopták el tőle.

Doroszról írják: Málhol már hire sines a mult havi politikai izgalomnak, nálunk pedig most kezd javában hullámmá válni a pártszennvedély, oktalan kielégítést keresve a bukásra írtól tén, melynek a politikához semmi köze. Minapi kántorválasztásunkat értem, mely alkalmat a bukkott „bőpárt” felhasználta egy érdemes, rég itt működő s kipróbált jellemű tanító, Berecz Lajos, megbuktatására, aki hogy egy ismeretlen Hosszú Sándor nevű egyént, csak még csak 22 éves és mégis négy helyre volt, s akinek legfő kvalifikációja, hogy szintén balpárti, ide beereszköljék. A választás ellen, mely különben is sok kifogás alá esett, egy a Berecz-párti kisebbség, mint a kegyurat képviselő kincstári tiszt felelezzet, illetőleg óvat tett.

Az ó-becsei postahivatal f. hó 7-én egyesített a távirálval és jelenleg már, mint egyesített postátávirada hivatal működik. Ezen egyesített hivatalnál, a főnöki teendőket Szegő Filópf Adolf postafőnök bízott meg, a személyzet pedig egyelőre és ideiglenesen egy kisasszonnyal szaporított meg.

Eletunt rab. Csurnyia Péter, fogságban levő rab, Tyoszyty Lázó társa, a napokban a helybeli kir. ügyészségi börtönben felakasztotta magát; de tettét idejekorán észrevették s megmentették.

A zombori szerb ifjuság, a zombori szerb dalárda szives közreműködése mellett 1887. évi július hó 16-án, szombaton, a szerb esitaonica termeiben jótékony-célú táncal egybekötött dalestlyt rendez, melyre a t. e. közönséget tisztelettel meghívja. A belépti jegyek személynként 1 frittal családjegyek pedig 3 frittal Czvetkovits Koszta-féle fűszerkereskedésben előre válthatók, az nap este pedig a pénztárnál. Kezdeté 9 órakor. Felülvezetése tekintettel a jótékony célra, közönséggel fogadtatnak el és hírlapilag nyugtáztatnak. A dalárda programja a következő: 1. Bikár Vojin joghallgató beszéde. 2. „Ott a zászló.” Zajczót. Előadja a dalárda vegyes kara. 3. „A vértanu nő.” Irtá Jaksits György, Szavalja Borgyosky Bozsidar. 4. „A honnak...” Dürnertől. Előadja a dalárda férfikara. 5. „Hát ez...” Jaksits Györgytől. Zenéje Hocovertól. Bariton szóló. Éneklő Bikár Sándor, zongorán kíséri Theodorovits Juliska k. a. 6. „Kolo” „A mi falusiaink”-ból. Szerző Paes. Éneklő a vegyes kar. A rendezőség.

A husmérés szabad gyakorlásának korlátozása. E tárgyban a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium legutóbb a következő határozatot hozta: 1. Az ipartörvény 53. §. b) pontja ama rendelkezésének, hogy a marhahus-mérés szabad gyakorlásának megszorítása esetén a husarak idonkint hatóságilag szabályozandók, amaz előrelátás szolgált alapul, hogy az illető községben korlátozott számban levő mészárosok monopoliumszerű helyzetüket a közönség rovására ne használhassák föl és tulesigazott árakat ne követelhesse. A mondott cél azonban csak akkor érhető el és a fogyasztó közönség csak úgy védhető meg esetleges tulkapások ellenében, ha a hatósági árszabásban megállapított husárknál magasabbakat követelni a községben levő egy mészárosnak sem engedtetik meg s ez értelemben a hatóság által megszabott árak, mint maximumok kötelezők ama mészárosokra is, a kik a husmérés korlátozása előtt szerzett jogok alapján gyakorolják a mészáros ipart. 2. Az 1884. XVII. t. c. 53. §-ában a marhahus-mérés szabad gyakorlásának korlátozására nézve felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennél fogva nem forog fenn nehézség az iránt, hogy oly községre nézve, ahol a hus ára a husmérés iparosok szövetekezete folytán a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl felesigaztatott, a fogyasztó közönség érdekében a másodfoku iparhatóság az illető község képviselőtestületének kívánására s az elsőfoku iparhatóság, valamint a keresk. és iparkamara meghallgatásával az ipartörv. 53. §-ának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a husárakat idonkint hatósági szabályozásnak vesse alá. Végül kimondja a határozat, hogy nem engedhető meg, hogy a husméréssel foglalkozó iparosok érdekében a husnak idegen községből való bevitelét eltiltassák, ha az egészségügyi törvény és szabályok határozatai megtartanak.

Hymen. Kuláról írják: Farkas Géza, iktató a kir. törvényszéknél Ujvidéken, f. é. július 9-én vette oltárhoz Kulán a művelt és szellemes Bognár Berta kisasszonyt, Bognár József kulai róm. kath. kántor leányát. Az esketési szertartást a menyasszony rokona, főfőzt, Kleiner Lajos ur — Kalocsáról — végezte, ki ez alkalomból szépen átgondolt, keneteljes beszédet is tartott. A díszes egyházi szertartást az örömszülők házánál vig lakoma és tánc követte, mely csak másnap a hajnali órákban ért véget.

Arverés. Pesti Katalin 4000 frta b. ingatl. jul. 17. Ujvidék.

Esiküvő. Szabadkán Markovits Sándor ottani főgymn. rajztanár f. hó 9-én vette oltárhoz a kedves Vojnits Tunits Flóra kisasszonyt, Vojnits Tunits Nándor ottani nyug. főgymn. tanár leányát.

Feketehegyi rejtelmek. Feketehegyről írják: Jó idő óta közbeszéd tárgya nálunk két maig is földterületen gyilkosság vagy talán öngyilkosság. Az egyik eset ez: E hó 8-án ifjabb Pap Ferenc nevű idevaló gazdaember bement az ujjverbázi piacra baromfit eladni. Vásár után kocsiának azt mondta, hogy csak hajtson haza, ő majd később utána megy. Idehaza fel se tűnt elmaradása; Pap Ferenc kiesapogó, kocsimázó ember volt régóta s nevével s hét apró gyermekével nagyon durván bánt mindig. Öreg édesapjával is, ki velük lakott, folytonosan viszálykodott. Azt hitték, valami kocsmai kompániával dorbézol most is s nem igen törődtek vele, mikor se szerdán se esütőttökön nem jött meg. Pénteken azonban Papné egy esomagot kapott a postán, melyet Ujvidéken adtak fel. Ebben a esomagban nagy megdöbbenésre — a fehéremű kivételével — megtalálta férjének minden ruháját, melyet ez a verbázi vásárú menetelkor viselt. Magyarzatképen a nadrágzebbben egy levelet találtak — Zimonyból keltezte. A levél Pap Ferenc írása volt, elbucsnzik ebben nejtől gyermekeitől és apjától, azt mondván, hogy ő többé ne várják haza, mert vagy által megy Szerbiába vagy pedig megöli magát. Elsíratták otthon az eltűntet, még észébe se jutott az asszonynak, hogy jelentést tegyen a felsőbbégnél, a mikor másnap dében egy helybeli gazda jelentette a községhezánál, hogy a határban lángban áll egy bogárlátnú nádkunyhója. A kunyhó alatt pedig — jelenti a tulajdonos — egy összegegt ember holtteste fekszik. Egész este hat óráig azért nem ment senki sem a kunyhó tájékára. Hat órára a holttest már úgy össze volt égve, hogy felismerni nem lehetett. Nem maradt belőle más, csak a mellkas, a fej egy része s a karesontok, a többi hamuvá égett. Pap Ferenc családjának észébe jutott ekkor, hogy vajjon nem az eltűnt ember-e az a kunyhóban megégett halott? De persze ezt már akkor bajos volt megállapítani. Felesége emlékezett ugyan egy külső ismertető jelére arra, hogy Pap Ferencnek hiányzott egy foga. Hogy honnét, azt biztosan nem tudta megmondani, de úgy rémlett neki, hogy az alsó fogsorból. Az összegegt fejet megvizsgálták, csakugyan hiányzott itt is egy fog — csak hogy a felső állkapocsból. Itt a vizsgálat abban maradt, mert a megszenesedett testrészek további utmutatást nem adtak. Lehetséges, hogy csakugyan Pap Ferenc volt a megszenesedett maradványok, de hogy hogyan jött oda, miért ment Ujvidékre, ő küldte-e feleségének a zimonyi levelet, vagy pedig mások, azt senki se kutatta. Felrakták egy szekérre a testdarabokat, haza vitték és elásták. Megfejtésre vár az is, hogy vajjon az összegegt ember élve, vagy pedig holttan, meggyilkolva került-e oda a kunyhóba. Ez utóbbi feltevés mellett bizonyít az, hogy a testet egész hosszában kunyujtáztatva, hason fekvé találták meg, holott ha ott ég meg elevenen, a szőrnű halálkinnak bizonyára látszottak volna nyomai, a test összezsugorodott volna. — A második rejtélyes eset a következő: Kohn Lázár itteni kereskedő 18 éves szolgálóját, Boros Örszét a minap ruhászárító kötélen felakasztva találták meg gazdjára kukorica-göréjében, a melyre senki hozzá nem férhetett, mert mindig zárva szokott lenni. Az akasztott leány ruhája csuron-víz volt, mikor megtalálták. B. H.

Pályázat. A szünyvi bizottság a város tulajdonát képező zombori színházra és pedig f. é. október hó 15-től december hó 1-ig terjedő időny alatt tartandó magyar előadásokra pályázatot nyitott. A színház, ugyintén a díszletek és egyéb kellékek díjmentesen használhatók, a színház fűtéséről szintén a város közönsége gondoskodik, egyéb segélyezésre azonban a szünyvulaknak igénye nincs. A színházat elnyerni óhajto igazgatók, felszerelt társulatuk és zenekaruk létszámát igazoló pályázati kérvényüket f. é. augusztus hó 1-ig, a szünyvi bizottság elnökéhez, Maximovits Szilárd városi tanácsoshoz, küldjék be.

Melléklet a „Bácska“ 56-ik számához.

Ministeri rendelet a bukottakat illetőleg. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett az összes kir. főgázgatókhoz, amelyben egy minden oldalról nyilvánult kívánságnak tett eleget. Megváltoztatta a középiskolai törvényt az intézkedését, hogy a két tárgyból bukottak csak rendkívüli esetben a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével bocsáthatók javító vizsgálatra. Megváltoztatta pedig annyiban, hogy ezt a jogot átruházta a tankerületi főgázgatókra. Az eljárást tehát egyszerűsítette, egyszersmind pedig annak a kezébe adta a jogot, aki az engedély megadás vagy meg nem adása fölött, a tanári testület véleménye alapján, legilletékesebben ítélt. Megelégedéssel fogadhatják ezt az intézkedést a szülők és tanárok egyaránt; előbbieknél különös figyelmébe ajánljuk a miniszternek a rendelet kapcsán kiadott következő utasítást: Nem adható meg a javító vizsgálati engedély a két tárgyból bukott tanulóknak: 1. ha a tanulóknak az erkölcsi magaviseletből „kevésbé szabályszerű“ vagy „rossz“ érdemjegye van. 2. Gimnáziumi tanulóknál, ha a latin nyelvből vagy mennyiségtanból, realiskolai tanulóknál, ha a magyar nyelvből vagy mennyiségtanból érdemtelten tanjegyveinek egyikét. Azon esetben, ha valamely egy tárgyból bukott tanuló a tanári testület javító vizsgára nem bocsátott s a tanuló ez ellen felfolyamodik, a főgázgató természetesen szintén megadhatja az engedélyt, kivéve, ha a tanuló az erkölcsi magaviseletből „kevésbé szabályszerű“ vagy „rossz“ osztályzata van, mely esetben engedélynek semmi körülmények közt nem lehet helye. Meg kell jegyeznünk, hogy ez az intézkedés csak az állami és a miniszterium kezelése alatt álló középiskolákra vonatkozik, a felekezeti iskolákra az nem terjed ki, ott a felekezeti hatóságot illeti meg törvény szerint az engedélyezési jog és azt a miniszter rendeletileg nem alterálhatja.

Társas vacsora. A helybeli iparos és kereskedő ifjak hétfőn este a csitaoniceban sikerült társas vacsorát rendeztek, melyen közel százan vettek részt. A kedélyes vacsora alatt toasztot mondtak: dr. Sztójkovits Péter, Gruics Nika, Kupuszarevits Lyubomir g. kel. plébános, Protics iparos stb. A sikerült mulatságot reggelig tartó tánc követte.

A BERNI FELFÖLD.)

Bernben, a szövetségi palota emelkedett fokteréről néztem az esthajnal ragyogásában úszó, aranyosberni felföldet.

Csendes nyári est volt, alkonyi béke ült az egész tájon. Nem emlékszem, hogy ennél szebb napnyugtát láttam volna valaha.

A berni elegáns világ, a nyár derekán estenden eljön ide, a magasztos jelenetet ismételve megénezi. Mert a természetben vannak jelenetek, melyek újak maradnak mindig, s nem válnak meguntottá, sőt mennél többször nézzük, annál szebbnek látjuk.

Valóban nagyszerű is, s a földkerekségen minden esetre egyik legszebb látvány: a havasok pirja, égése.

A Finsteraarhorn, a Jungfrau, a Mönch, Schreckhorn, a Gletscherhorn, Eiger, Wetterhorn, Silberhorn, a Wilde Frau égbetörő magasságban, a legkiemelkedőbb pontjai a kövilágnak, ez örökös jégországnak. Csorba töltik az ég kékje. Szeszélyes egyenletlenséggel, hajlíthatatlanul büszkélkednek a bércek a tűnő nap fejedelmi bíborában. Hogy ne néznők ismételve sokáig a képet, melyen a teljes szép, a legnagyobbyszerűen áll egy keretben előtűnik.

Csakugyan, mintha varázserő szögezné le lábunkat s irányozná folytonosan az aranyos köntösbe öltözködött jégbércek felé tekintettünket. Nem mozdulunk. Mindaddig élvezünk a legmesszebbkörüli kilátást, míg a kárpit le nem gördül és minden nesz el nem ül a tájon.

S vágy száll szívünkbe, látni óhajtvá a ritka szépségű berni felföldet közelről is. Szeretnők azonnal bekalandozni isten e szép földének minden zege-zugát.

En is már kora reggel gyorsvonaton röptültem a berni hegyek tőgyöngyéhez. A felkelő nap az egész vidéket rózsaszínbe öltöztette.

Főlesillant előtűnik kékelve csakhamar a thunitó, mely Szemere Bertalan szerint: „ugy fekszik a földön, mint egy tiszta tükör, zöld ággal körülfogva, s belőle az ég kékesen sugárzik fel.

Az Aera partján, Thun városka az a kapu, melyen át a berni felföldre jutunk. Míg a divat fel nem kapta Interlakent, s híret világra nem hordták, Thun, a Svájcban járók goépontja volt. A kik erre jártak, szerettek itt maradni, mert kibontva találták már a tájék szépségét.

Epen áll még a Thun grófok ősi fészke. Az elődök mozdították benne valaha a történelem kerekét, de az utódok kíváncsodáltak más országba. Közülök egy az ötvenes években bennünket akart németesíteni s nem rég Bécsben a dualizmus miatt kesergett. De ne mulassunk rajta, midőn előtűnik olyan a táj, melyben kedvünket lelhetjük.

Ahol a sebes Aera a thuni-tóból, bőleséből szabadul, öszerű s újabb izlésű várkastélyok, vonzó külsővel bíró nyári lakok láthatók.

A tőszéli hős kertekbe és ábrándos berkekbe sokan menekülnek a naphév ellen nyáriidőben. Hivólag intenek s marasztalnak a borággal beültetett dombtetők-ről lemosolygó szőlős házak is. De az utast mi sem kéri le jobban, mint az idres-bodros hegyek közé szorult smaragd színű víztükör.

Azért fájó szívvel vettünk búcsút e nagyon szépen fekvő városkától, melyet a bennlakók szeretnek. Nápoly és Konstantinápoly után emlegetni. Na de ezt becsásunk is meg nekik. A harmadik legszebb helynek való elismertetéséért, sok szép fekvésű város, kies vidék versenyez.

Utunk célja tovább int. A Blümlisalp, Jungfraut látni, a Mönch és Eigeret megéneki közelről.

Óráig járt hajónk a thuni-tó hosszában s a mint helyről-helyre mozgott, egyre váltakoztak szemünk előtt a legkisebb tájak. Némely szebb zug megsemmelésére alig jutott néhány pillanat.

Scherzlingennél a gőzhajó és mozdony fűtője egymáshoz foly. Kicsi, kedves hely ez is a tőszélén.

Oberhofennél mutatják Eschenbach Walternek maig-

*) Megjelent a „Fővárosi Lapok“-ban is.

lan is épen álló várát. Százados történetek e néma tanúságát látva, elmélyedünk a mult idők emlékeibe.

Spieznel az Erlach-család háromszázados várkastélyát látjuk keskeny földnyelven. Ha a régi, mohos kövek beszélni tudnának, alighanem többet mondanának, mint amit a történelem röviden feljegyzett.

Amott a tó mély vizéből meredek hegy kel ki. Egy vadvíz tévedt a hegy belsejébe s időmultán barlangot vájt abba, oda jár most a szél orgonálni. Az zúg-búg ott most is s mint csigazúgás morajlik a tompa hanghullámzás.

Merlingennél a ritka nagyra felnőtt borostyán-meggy árnyékában, nagy társaság idős, ozsonnál. Gyönyörködve nézik az érkező s induló hajók oldalkerekeinek gyöngyvetését. Csobbanó hullám és csevegő hang olvad a parton össze.

Hajónk fűrgén szeldeli a vizet, nyomába fodros habok kelnek. Dárlingennél partot érve, vége szakad vízi sétánknak. A tó medréből partra lépő hegykolossz és víz között, a vasút sávjai mellett, alig fér el a kocsisúttá szélesített ösvény. A járt úton kocsis kocsis után görög. Interlaken vendégei kirándulást tesznek. Az emeletes vasútkocsik tetejéről szép kilátást nyertünk e tizperenyi rövid úton a Mönch, Eiger és Jungfraura, melyekre a felhőtlen ég kék öléből leragogy a nap. De nem sokáig időzőlhetjük a fenséges természetben ó magasságaikat, mert elérjük Interlakent csakhamar.

Világvárosokéhoz hasonló forgalmat mutat fel ott a pályaudvar. Vagy ötven társaskocsi s megannyi calész várta már a vonat érkezését. E társaskocsi csakugy ragyognak a bronz ékítéstől s dagadó párnáik fényeskednek a selyemtől és bársonytól. Uralkodó fényűzés, melyhez nekünk is hozzá kell járulnunk. A vörösbárony ülésekben megtaláljuk csakhamar a komfortot.

Interlaken a földrajzban nem tudom falu-e vagy város, de úgy látom, sem az egyik, sem a másik. Egy hosszú sor palota ez, vendéglőit használva. A legkisebb beválnék otthon megvehetnénk.

Tehát itt vagyunk, a „hegyi tavak között“ — inter lacus — azon az Európaszerte híres földdarabkán, mely a testvér-tavakat (a thunit és brienzi) elválasztja egymástól. Olyan szép és ékes mindakettő, hogy egyiknek a másik fölött elsőbbséget adni vajmi nehéz. Iker-testvéreként hasonlítanak egymásra.

Nemcsak földtudósok, de beszél a föld népe is, hogy a két tó hajdan összefüggött egymással, de az elemek összeesküvése, háború, mely tenger idő előtt dúlt a természetben, a geológiai forrongások, a szirteket úgy össze-visszahányták, hogy a hosszú tavat is betemeték közepén. De ez által is csak az ember nyert, mert telepet építhetett olyan pontra, honnét a legigézőbb kilátás nyílik az örökké elfátyolozott sziklaszűzre, a Jungfraura. Mert hogy valóban is nagyon szép e pont, elég utalni arra, hogy — inter dous lacus — egy nyáron át Interlakenben kétszáz ezer embernél több megfordul. Nagyon alkalmas hely, gyógyítani mindenféle betegséget.

Minden szőlőház előtt angolkert van. Bár egyöntetűség látszik rajtuk, mégis mindegyiknek műkertesze versenyez a másikkal. Izléses csoportosítások, szimpompás virágszövények, egymásba fonódó széles utak, melyeket nézzük előbb. Valamennyi hotel díszkertjébe, torony magasságra szökkelnek fel az ugrókutak csillanó vizugarai; a gyógyveszarnok előtti 120 lábnyira emelkedik. Zúgó esések, eleven képek, melyek látásakor elsimul arenkon a gondok redője. És Interlaken még mindig épül, mindig szépül, terjeszkedik.

Interlaken valóságos édenkert, sok búzájjal, legelőtől léggel, melyet hőmérsékleti szélsőségek sohasem zavarnak. A monda is azt tartja keletkezéséről, hogy a bibliai édenkertnek egy része. Akkor került ide, mikor Isten megharagudott először az emberre s angyalai által szétszórtatta az édenkertet sokfelé a földön. Azért némely vidék olyan szép.

Legelőbb ismerték meg e táj szépségét, kellemét és vonzó hatását a szemléletli életet folytató szerzetesek. Isten gazdag földének sok szép pontjára völgyben, hegyre építettek már ezek kolostorokat. Bernardus vales, Benediktus montes amabat. Itt is, a tenger szintjára fölött 1725 láb magasságban, évszázadok előtt állt egy ilyen pompás kolostor egymagában, környezve lélekemelő természetű szépségekkel.

És mégis, ha az alig két órányira fekvő hegy-óriásokat vesszük tekintetbe, milyen fekvő völgynek mondhatjuk ezt az egész kis Böldelit.)* Levegője olyan langy és enyhe, hogy délszaki virágokat fakaszt, melyek éjszak dermesztő hidegétől a hegyek által mindig óva maradnak. Színekben pompáznak. Nem éri el virágokat a gletscherek örökös jégárának hideg lehe sem. De földünk emez egyik első légygögy-helyéhez nem férnek lankasztó déli szelek sem.

Óröm az ittlét. Erezük, hogy ereinkben is jobban pezsg az életvagy. Interlaken vendégei nem ismerik a fűrdőhelyek szokott unalmait. Közében kapják a szebbnél-szebb kiránduló helyeket, melyeknek szere száma nincsen; egy egész havi időt igényelnek, hogy valamennyit bejárjuk. És higgye el mindenki, hogy a természetnél nincs jobb orvos. Hippokratés, a legrégebb görög orvos, mondta már azt.

A fényes boltok, kirakatok, pénzurak, bankárok látogatott üzlethelyiségei, ősles üvegtáblás ajtókkal és ablakokkal, nagyvárosias benyomást tesznek ránk.

Ha ezeket a díszes műv svájci faragványokkal gazdagon felszerelt boltokat megnézzük, Diogenessel elmondhatjuk: „mennyi dolog van ma a világon, melyekre semmi szükségem nincsen.“ De azért a fölötté látogatott helyen, minden kis emléktárgynak száz vevője akad. De csak sarkunkon kell egyet fordulni s eltűnnek szemünk előtt a szerencés kezű üzletemberek s előtűnik ismét a viruló szabad természet áll. Sok szép pontján nyughatik szemünk.

A „Höheweg“ kettős soru terebély diófai alatt, vidám a zaj s mozgalmak képek tünnek elénk. Itt vig mosoly, ott úde kacaj, mindenütt a „savoir vivre“ előzékenység az érintkezésekben. A világ minden nyelvén hallunk körülöttünk beszélni. Elettöröm hangjai. Legtöbb a német szó. A magyar beszéd csak kellemes meglepetés.

Kora reggeltől késő éjjel a helyi levegőt éledelő tömegek tiszta étheren át nézik a bájos „Jungfrau“-t, amint naphosszat különféle színbe öltözik. Napkeletkor, napszállatkor aranyárga színű ruhát vesz fel. Majd az-

*) A „Böldeli“ szó kedves kis darab rómaföldet jelent.

tán biborosát, végre ezüst halványat, kivált mikor a sápadt hold udvarlását fogadja. Nappal tündöklően fehér köpeny van rajta. A fény, mely festőien színezi. Aki ezt az érdekes, egész környék fölött 12827 láb magasságban uralgó sziklaszűzet egyszer látta, örömet gondol rá mindig vissza.

Interlakenből nézve, azt vélnök, hogy csak parittyadobásnyira van a „Jungfrau“ trónja. De hogy mekkora a családás, azt csak akkor látjuk, ha a hosszanti völgyeket, melyek hozzá vezetnek bekalandoztuk, s útféleken látjuk jobbra-balra, mennyi szorgalmas népi kis-közöséget, zajos ipartelepét hagytunk el. Itt is, ott is gőzgépek köhögése hallik, és a gyárak füstje óriási kényekből száll.

Mily élvezetes volt a Lüttschine partján napos hegyek arnyas völgyét bejárni, erdős virágillatban követni a szeszélyes folyású patak irányát. Mily élvezetes az alpesi légnak ezt a balzsamosságát beszívni s barangolni madárdaltól zengő fény-erdő mélyében. Puhá szőnyeget képezett lábunk alatt a lehullott s elkorhad sok tülevél.

Kiérve a daltól hangossá vált madártanyából, a lauterbrunneni völgybe mentünk át. A hegyoldalak visszhangoztak a zergevadások fegyver-dörrenéseitől. Végre a hegyi ut kanyarulatai közben elénk került gyalogvándorlásunk célja: Staubbach. Nevének megfelelő.

Hol a magas szirtnek folytonossága megszünt s mint a geologia egy üres lapja, csupasz kőfal, égnék meredez, 300 méter magasságban, egy szilaj patak veszi el a talajt maga alatt. A sajtyszerű zúgás, mely megszűnik egy pillanatra, de a másikban ismét folytatódik, már messziről figyelmeztet a ritka jelenségre. A kőfal függélyesebb, semhogy a rohanó vadvíz azon lefolyhatnék; úgy veti le magát, mintha nagy erővel taszítaná. Az ember feje bele szédül. Sebes esése közben megsemmisül. De ez csak látszat. Poresövé, szívárvánnyá válik s a fölötté égő nap fényzőnében az ékes opál minden színét mosolyogja reánk. Ritka fenségtől fellipantás esik a milliárd gyémánt szikrára. Végre kőtalajt ér, összededi ismét magát s folyik tovább esőndesedve.

Egész környéke örökös. A vízzel Acólus fia játszanak.

Tomboló vadvizeknek annyi viadala van itt, hogy a falut, völgyet és vidéket a sok vízmosásról elneveztek: Lauterbrunnennek.

Érdekes tájkép, mely elragad, igéz és lebilinesel. Ehhez járul, hogy a zuhatagok ezüstjének a zenéje is felséges.

És mit mondjak rólad s hol találok szavakat magasztalásra te kedves Giessbach, a hegyi zuhatagok szépe, ékeke! Hogyan rajzoljalak! Hisz festőművész is csak halvány vonásokban ad vissza. A hulló vizesöppek csodás zenéjét lefesteni nem lehet. Vázolni foglak azért úgy nagyjában, biztat erre Novalis: „Ein Verkünder der Natur zu sein, ist ein schönes und heiliges Amt.“

A szárad elején rejtett szépség volt a föld e zuga, a sóvár emberszemnek hozzáférhetetlen. Hallgatták a zúgását messziről s nem láthatták. De a természet egy kedvelője, Kehrl, az egyszerű néptanító, addig mesterkelt és munkálkodott, míg kimódolta, hogyan kell az ismeretlenség homályából kiemelni, megközelíthetővé tenni az embereknek, a Brienzi-tó szintjára fölött 350 méter magasságból omló vizesést. A helyen, hol előbb csak az erdő sűrűjében esőrtető dúvadak hökkentek meg, a ritka természetű tüneményt megpillantva, hol előbb csak kőválygó kősa sok röpdösték körül a csicsokat, ma már fényvel és csinnal berendezett szállóház áll s egész nyáron, főleg este, vendégre vár.

A hajóállomástól kanyargó arnyas uton, negyed óra alatt érünk fel a hotelhez. Az uton kocsis nem járhatván, a kinek lába nem bírja el terhet, vagy itt is kényelmet keres, hordszéken vitetheti fel magát. Szolgálatételre markos emberek mindig készen állnak.

A mint az ut hajlik, az első hidhoz értünk, melyről — aki nem ideges — kényelmesen szemlélteti, mint esik alá ez az óriási vízkölygő, zúgva, bűgva, haragudva, ezüst tájéket túrva. Mintha sajnálná a bérceket elhagyni s félne attól, hogy iszap, salak közé kell majd vegyülnie. Szóhoz természetesen nem juthatunk, mert a természet maga beszél itt hangosan.

A díszes hotel tágas terraszáról egymás fölött láthatjuk meg mind a hét esést. Ott fen a szédítő magasságban, sötét sziklaodulból, mintha csak olvasztott ezüstöt hányta ki magából az anyaföld. Az előtörő fényes folyam, századokat átél sötét fenyők között, melyen vésett kömedrében megszorulva kidagad. A sziklaparkányról lehullva, szirtől-szirtre lejjebb esik s csillogó vízpott dobál föl a magasba. Zománc csillog a megzuhanó gallyakon, falevélen, erdei páfrányon. A szép képnek nagyon illő kerete.

Déliidőben szimpompás szívárvány képződik a káprázatos gyöngyesöböl. Este pedig az élelmes svájci, — kinek erősen gyöngye oldala az idegent lépten-nyomon adóztatni — színes görögützettel emeli ki a hullámok futó játékát a homályból, s e kivilágításért egy-egy személytől másfél frankot szed. Biborvörös, fűzöld, égek s aranyárga színben ragyogtatják felváltva a vizezést. A fényár oly nagy, hogy az omló patak fölé emelt vashidak legfelsőbbjén is kivehetjük a távlat által kicsinyített liliputi emberalakokat. Mintha elvarázolt mesebeli hegyi törpék lézengnének ott fenn. A másik hidon pedig, hol többen állnak, mintha tanácskozást tartanának maguk között a hegyi törpék, mint szabadulhatnának meg könnyebb módon az alatt állongó s egész tömegéig felszaporodott bámész emberektől.

Ez is olyan meglepő szépségű kép volt, minőt a magas alpesek változatosan gazdag világában is csak ritkán lehet látni.

Végre elszórt a csáb fény utolsó sugara is s az éj átvette esőndes birodalmát a felföldön. Kigyultak a fényes csillagok miriádjai az égen s az emelkedő hold tovább ballagott vándorútján.

Míg társaságunk nagyobb része tetszésnyilvánítások közt a termekbe, — hol kigyult a vacsora-világ — zsihongva elszórt, azalatt mi néhányan sajkára szállva, s a szőnyegre, melyen a csillagok tűnde tábora tükrözött vissza, néhány óra alatt átvettünk Brienzebe.

Közében az evezők által felkavart habok locogása, távolban a Giessbach halkuló zúgása hangzott csupán. Mindakettő andalító akkordokban.

Eji szebb vízi utat ennél nem tettem sehoh.

Véteszi Károly.

Szabadka	Szeged	Szeged	Szeged	Szeged	Szeged
személy.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Szegedtől Székig.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Szeged indul	8.00	11.44	8.50		
Horgos érkezik	8.40	12.25	9.36		
Palics indul	9.15	1.00	10.15		
Palics érkezik	9.16	1.02	10.17	5.40	9.00
Szabadka érkezik	9.34	1.20	10.36	6.00	9.20
Szabadka indul			5.25	2.10	6.40
Tavankút "			6.05	2.50	7.20
Bajmók "			6.33	3.21	7.49
Militics "			7.24	4.10	8.42
Zombor "			8.05	4.53	9.27
Szt.-Iván "			8.40	5.28	10.02
Szánta "			9.02	5.52	10.24
Gombos érkezik			9.21	6.11	10.43
Erdőd indul			10.40	7.24	11.43
Dálya "			11.29	7.46	12.28
Dráva-Szarvas "			11.56	8.13	13.51
Eszékre érkezik			12.33	8.50	4.21
Eszéktől Szegedig.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Eszék indul	7.01	3.30	11.20		
Dráva-Szarvas "	7.42	4.13	11.49		
Dálya "	8.11	5.04	12.18		
Erdődre érkezik	8.31	5.24	12.38		
Gombosról indul	9.22	6.24	13.08		
Szánta "	9.41	6.46	13.29		
Szt.-Iván "	10.01	7.09	13.51		
Zombor "	10.42	8.10	14.53		
Militics "	11.05	8.38	15.21		
Bajmók "	11.56	9.37	16.16		
Tavankút "	12.19	10.02	16.40		
Szabadka érkezik	12.55	10.42	17.19		
Szabadka indul	5.35	2.35	5.10	6.30	8.10
Palics érkezik	5.54	2.53	5.29	6.48	8.29
Palics indul	5.56	2.55	5.31	6.49	8.31
Horgos "	6.35	3.34	6.10	7.27	9.07
Szeged érkezik	7.16	4.13	6.51	8.06	9.86
Zombortól Budapestig.	gyorsvonat	személy.	személy.	személy.	személy.
Zombor indul	6.53	10.42	8.10		
Szabadka érkezik	9.19	12.55	10.42		
Szabadka indul	9.53	2.25	11.22		
Kelebia "		2.42	11.46		
Kis-Szállás "	10.19	3.00	12.14		
Kis-Körös érkezik	11.10	4.07	1.54		
Kis-Körös indul	11.17	4.14	2.09		
Budapest érkezik	1.42	7.30	6.50		
Budapesttől Zomborig.	személy.	gyorsvonat	személy.	személy.	személy.
Budapest indul	8.00	2.28	9.15		
Kis-Körös érkezik	11.16	4.45	2.08		
Kis-Körös indul	11.23	4.52	2.23		
Kis-Szállás "	12.31	5.42	4.09		
Kelebia "	12.48		4.37		
Szabadka érkezik	1.03	6.06	5.00		
Szabadka indul	2.10	6.40	5.25		
Zombor érkezik	4.53	9.27	8.05		
Szabadkától Belgrádig.	expressv.	gyorsvonat	személy.	személy.	személy.
Szabadka indul	8.59	1.46	6.18	6.15	
Csantavér "		2.29	6.42	6.42	
Topolya "		3.05	6.52	7.07	
Hegyes-Feketehegy "		3.42	7.11	7.31	
Verbász-Kula "		4.11	7.25	7.54	
Ó-Kér "		4.39	7.41	8.16	
Kiszács "		5.06	7.58	8.34	
Ujvidék "	10.51	5.55	8.18	9.08	
Zimony érkezik	12.19	9.04	9.53	11.18	
Belgrád "	12.32	9.31	10.10	11.35	
Belgrádtól Szabadkáig.	expressv.	gyorsvonat	személy.	személy.	személy.
Belgrád indul	2.34	5.35	5.55	5.16	
Zimony indul	2.48	6.03	6.30	5.48	
Ujvidék "	4.23	7.44	9.54	8.12	
Kiszács "			10.30	8.35	
Ó-Kér "		8.15	10.57	8.54	
Verbász-Kula "		8.31	11.30	9.18	
Hegyes-Feketehegy "		8.45	11.55	9.37	
Topolya "		9.04	12.36	10.05	
Csantavér "		9.21	1.04	10.26	
Szabadka érkezik	6.08	9.41	1.45	10.52	
Szabadkától Bajáig.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Szabadka (vendéglő) indul	5.45	2.45			
Csikéria "	6.32	3.20			
Bács-Almás "	7.18	3.52			
Bikity-Borsód "	8.02	4.26			
Baja érkezik	8.52	5.02			
Bajától Szabadkáig.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Baja indul	10.26	6.50			
Bikity-Borsód "	11.05	7.51			
Bács-Almás "	11.45	8.47			
Csikéria "	12.10	9.21			
Szabadka (vendéglő) érkezik	12.40	10.00			
Kis-Köröstől Kalocsáig.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Kis-Körös (vendéglő) indul	11.37	5.05			
Kecel "	12.12	5.33			
Óreg-Csertő "	12.44	6.00			
Kalocsa érkezik	1.11	6.23			
Kalocsától Kis-Körösig.	személy.	személy.	személy.	személy.	személy.
Kalocsa indul	9.25	2.14			
Óreg-Csertő "	9.49	2.43			
Kecel "	10.23	3.25			
Kis-Körös "	10.46	3.52			

Észre vétel. A kövén nyomott számok az esti 6 órából reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik. A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

Naptár. Julius.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
15 Pént.	Apost. oszl.	Apost. oszl.	3 Hyacinth
16 Szom.	Skapul ün.	Faust. v.	4 András C.
17 Vas.	B 7 Elek h.	B 6 Elek	5 D 6 Ath.
18 Hétfő	Fridrik	Rozina	6 Sisens
19 Kedd	Paul. Vince	Makrina	7 Tamás v.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS. Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy tanonc kedvező feltételek mellett felvétetik

Beller Béla

órás üzletében

Zomborban.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának folyó évi 471. számú határozata folytán közhírré teszem, hogy a déronyai község-jegyzői lak építési munkálata **augusztus hó 1-én d. u. 3 órakor** Déronya község-házánál megtartandó nyilvános szóbeli árlejtésen fog a legelőnyösebb ajánlattevőnek kiadni.

Az építésre előirányzott költség 8347 frt 73 kr. A részletes árlejtési feltételek, műszaki okmányok s az előmérték költségvetés Déronya község-házánál naponta megtekinthető.

Hódságh, 1887. július hó 11-én.

Vissy József,

főszolgabíró.

3-1

643. szám.

bv. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 3081. és 3147/p 1887. számú végzése által Gallé Emil és Czvetkovits Koszta zombori lakosok javára Athanaezkovits György zombori lakos ellen 173 frt 37 kr, 123 frt tőke, ennek esedékessége napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 80 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 955 frtra becsült lovak, kocsik, butorneműek, képek és tükörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 3875/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban alperes lakásán leendő eszközlésére 1887-ik évi július hó 22-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzettek és ahhoz a veni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az előirányzott ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi július hó 12-én.

Cservenka Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

2818. sz.

kig. 1887.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye palánkai járásához tartozó Bulkesz községben halálozás folytán a község orvosi állomás üresedésbe jövén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázati nyitást s a választás határidejéül **f. évi július hó 25-ik napjának d. e. 9 órája** Bulkesz község-házánál kitűzettek.

Ezen állomás 400 frt készpénz fizetés, 20 kr látogatási, 30 kr rendelvényi és 20 kr halott-kémlési díj javadalmazással van egybekötve.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy a törvény értelmében felszerelt s a magyar és német nyelv tudását is, igazoló kérvényeiket, ez évi július 18-ig alulírottához nyújtsák be, minthogy később benyújtott folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Német-Palánkán, 1887. június hó 4-én.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

10-7

Árlejtési hirdetmény.

Folyó évi július hó 21-én d. e. 9 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank hivatalos helyiségében egy emeletes ház felépítésének biztosítása céljából ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

Az építkezési költségek az előirányzatban o. é. 21531 frt 81 krban vannak megállapítva. A térrajok, költségvetés és feltételek a bank helyiségében naponta a délelőtti órákban megtekinthetők.

A vállalkozni kívánók tartoznak az előirányzatban kitüntetett összegnek 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a zombori kereskedelmi és iparbank elnökéhez a fentidézett hatánapig vagy személyesen, vagy posta útján benyújtani.

Az ajánlatban számokkal és betűkkel világosan és érthetően kitüntetendő a százalék, mennyivel olcsóbban az egész előirányzati összegnél vállalkozik építeni. Együttal megjelölendő az ajánlatban ama körülmény is, hogy a feltételeket ismeri és hogy azoknak magát aláveti.

Megjegyeztetik végre, hogy ezen árlejtési tárgyalás megtartása az 1887. évi július hó 16-án megtartandó közgyűlésnek az építésre való engedély megadásától függővé tétetik.

Zomborban, 1887. évi július hó 11-én.

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

Pályázati hirdetmény.

Egy jó magaviseletű 18—23 éves fiatal ember, ki 6—8 gymnasiumot végzett — mint jegyzői gyakornok — azonnal kaphat alkalmazást Vaskut község jegyzőjénél.

Ezen alkalmazásra azonban csakis oly egyént vagyok hajlandó elfogadni, ki a katonai tényleges szolgálattétel alól felmentetett, esetleg annak már eleget tett s nálam személyesen — a midőn az ide vonatkozó feltételek is megbeszéltek — jelentkezik.

Kelt Vaskuton, 1887. évi július hó 5-én.

Pacher Béla,

jegyző.

3-3

608. szám.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Rác-Militics községben a községi képviselő-testületnek m. é. 3/közgy. sz. határozatával újonnan rendszeresített tanítói állomásra pályázat nyitattik. Ezen állomás évi jövedelme:

1. Készpénz fizetés a községi pénztárból 200 frt.
2. Lakáspénz 50 frt.
3. 30 pozsonyi mérő (18 hekt.) buza.
4. 3 bécsi öl (7-59 köbméter) kemény tűzifa.

A tanítási nyelv német. Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy kellőleg okmányolt kérvényeiket **f. é. augusztus hó 21-ig**, mint a választást megelőző napig, nagyságos és főtisztelendő Rónay István címz. kanonok ker. esperes-plébános urhoz Prigl.-Szt.-Ivánra címezve, nyújtsák be.

Rác-Militics, 1887. évi július hó 7-én.

Radoychich,

Deim Lipót,

iskolaszéki jegyző. 3-1 iskolaszéki elnök.

Cseplőgép és malom eladás.

Egy L garnitúra járgány-cseplőgép, tisztító és zsákoló szerkezettel teljesen felszerelve (csupán 3 cseplési idényen át volt alig 3—3 hétig használatba, tehát teljesen jó karban van) Reichl János zombori vásárusnál megtekinthető és a beszerzési ár feléért; vagyis **450 forintért** megvehető. Továbbá

Egy malom berendezés 8 löerejű gőzmozgonyhoz, 2 pár kőre (francia és sárospataki), 1 szitaszekrény, 1 liszthenger, 2 dara tisztító, 1 kopozó (Eureka) hajtó szijak, sziták, felhúzóknál, közlő rudak és egyéb eszközökkel, **Szántován** a volt kincstári erdészlakban elhelyezve, teljesen jó állapotban **1000 frtért** eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos **Késmárky Béla** m. főszámvéző Zomborban.

Hirdetés.

A gombosi kincstári rév-vendéglőhöz — melynek közelében vasuti- és hajóállomás van — folyó évi október hó 1-től egy minden tekintetben kitűnő korezmáros ke-restetik. A feltételek a gombos-bogojevai regále bérlőnél tudhatók meg. Írásbeli és szóbeli ajánlatok csak augusztus hó 15-ikéig fogad-tatnak el.

A kincstári bérlőség.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a legjobb hírek örvendő

REGEDEI SAVANYÚVIZ,

mely a legelső orvosi tekintélyek nyilatkozata szerint legmelegebben ajánlatott, **Zombor és környékére ENGEL ADOLF** zombori cégnél egyedüli főraktárt állítottam. Előre meg-lévén arról győződve, hogy egy kísérlet után vizem előnyben részesítetik, kérem becses párt-fogásukat.

Teljes tisztelettel

Deller J.

Regeden, Stúra.

3-3

HÚZÁS

már a Jövő Héten.

Kincsem-Sorsjegyek à **1** frt | **11** sorsjegy **10** frt.
6 sorsjegy **5** frt **50** kr.

Főnyeremény készpénzben

50,000 frt.

Továbbá :

10,000 frt, **5000** frt, 20% levon. **4875** Pénznyeremény.

KINCSEM-**S**ORSJEGYEK

kaphatók

a magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában:

Budapest, Váci-utca 6. sz.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR
FORGALOM-KIMUTATÁSA
 1887. évi január hó 1-től, 1887. évi június hó végeig.

BEVÉTELEK	Összeg		KIADÁSOK	Összeg	
	frt	kr		frt	kr
1886. évi december 31-én maradt készpénz . . .	44.592	77	Visszafizetett betételek	505.626	99
Betételek	684.056	72	Törlesztési kölcsönök ingatlanokra	228.540	—
Törlesztések ingatlanokra adott kölcsönök után . . .	89.405	51	Leszámitolt váltókért	499.246	25
Leszámitolt váltókért	451.785	54	Jelzálogilag biztosított váltókölcsönökre	236.815	—
Jelzálogilag biztosított váltókölcsönök után	230.960	—	Hitelegyleti váltókért	153.191	—
Hitelegyleti váltókért	173.425	—	Előleg értékpapirokra	8.877	99
Értékpapirokra adott előlegek után	11.429	65	Ideiglenes kiadások	16.123	53
Eladott állami és elsőbbségi kötvényekért	900	—	Befizetett bélyegdíjak	61	76
Ideiglenes bevételek	16.123	53	betáblázási illetékek	125	66
A kincstár részére beszedett bélyegdíjak	82	34	A részvénytőke után 1886. évre kifizetett kamatok	5.000	—
" " " betáblázási illetékek	126	13	" " " osztalékok	32.000	—
Viszleszámitolt váltókért	184.130	—	Vett állam és vasúti kötvényekért	79.902	50
Végrehajtási árverésen megvett ingatlanért	4	50	Vett államkötvények után megtérített kamatok	1.601	40
Osztrák-Magyar Bank Mellékhelye	224.726	35	Felszerelési kiadások	9	75
	2.111.748	04	Jótekyon célokra az 1886. évi jövedelemből	400	—
Jövedelmek:			Viszleszámitolt váltókért	152.430	—
Kamatok ingatlanokra adott kölcsönök után	57.057.16		Tisztviselők jutalmazása 1886. évre	764	80
" váltók után	20.023.53		Végrehajtási árverésen megvett ingatlanért	502	55
" értékpapirokra adott előlegek után	1.034.56		Osztrák-Magyar Bank Mellékhelye	221.098	48
" államkötvények után	4.656.75			2.142.317	66
Az intézeti ház bérjövödelme	1.500.—		Költségek:		
Írásdíjak	1.554.45		Betételek után kifizetett kamatok	2.008.51	
Késedelmi kamatok	681.17		Házfentartási kiadások	303.71	
Betéti könyvecskék és nyomtatványokért	208.49		Befizetett kamatadó	5.027.75	
Részvényátíratási díjak	64.—		Váltók után fizetett kamatok	1.562.14	
Bérház jövedelem	1.370.—		Az igazgatók, tisztviselők és szolgálta fizetése	5.090.14	
Vegyes bevételek	697.85		Jövedelmiadó és városi pótdadó	2.562.60	
Az osztr.-magyar banktól közvetítési díjak	4.96		Kezelési költségek	817.62	
	88.852	92	A választmány napidíjai	1.205.—	
			Az intézeti helyiségekért lakbér	1.500.—	
			Vegyes kiadások	112.39	
			Összesen	2.162.507	86
			Ehhez az 1887. június végével maradt készpénz	38.093	44
	2.200.600	96		2.200.600	96

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR
MÉRLEG- és VAGYON-KIMUTATÁSA
 1887. június hó 30-án (összehasonlítva az 1886. június 30-iki állással).

VAGYON	1886. június hó 30-án		1887. június hó 30-án		TEHER	1886. június hó 30-án		1887. június hó 30-án	
	forint	kr	forint	kr		forint	kr	forint	kr
Ingatlanokra betáblázott kölcsönök	1.388.018	89	1.724.319	49	Befizetett részvénytőke	100.000	—	100.000	—
Leszámitolt váltók	310.256	07	295.761	89	Tartalék és nyugdíjalap	50.000	—	50.000	—
Jelzálogilag biztosított váltókölcsönök	267.145	—	258.060	—	Külön tartalékalap értékpapirokra	12.034	61	8.051	41
Hitelegyleti váltók	115.476	27	92.741	27	Betételek	2.199.261	96	2.513.571	94
Értékpapirokra adott előlegek	24.325	68	24.973	33	Betételek után járó kamatok	48.095	62	57.732	42
Magyar állami és elsőbbségi kötvényekben	230.622	50	337.464	50	A betételi kamatok után járó kamatadó	4.809	57	5.773	25
Magyar állami kötvények után járó kamatok	562	50	4.752	48	Hitelegyleti biztosítéki alap	8.733	—	8.708	—
Az intézeti 157. sz. ház értéke	49.906	65	50.020	39	" " " kamatai	215	84	638	—
Végrehajtási árverésen megvett bérház	43.080	23	43.697	63	Előre bevett kamatok	25.678	96	28.185	01
Hátralékos kamatok	13.983	02	18.918	—	Viszleszámitolt váltókért	34.550	—	102.820	—
A felszerelési tárgyak értéke	4.648	95	4.624	62	Beszedett bélyegdíjak	20	58	20	58
Pénzkészlet	51.255	39	38.093	44	Beszedett betáblázási illetékek	238	39	381	33
Osztr.-magyar banktól közvetítési díjak	—	—	21	60	Tiszta jövedelem	15.642	62	13.938	83
					Az osztr.-magy. bank zombori mellékhelye			3.627	87
	2.499.281	15	2.893.448	64				2.893.448	64

Kelt Zomborban, 1887. július hó 8-án.

Barthol József s. k.
igazgató.

Csarsch Sándor s. k.
könyvelő.